

Jméno disertanta/disertantky:	JUDr. Miriama Kiselyová
Téma práce:	Medzinárodná investičná arbitráž vo vybraných členských štátoch EÚ
Rozsah práce:	582 222 znakov včetně mezer
Datum odevzdání práce:	2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Přestože by se mohlo zdát, že téma postupně ztrácí na své aktuálnosti, opak je pravdou. Ochrana majetku cizinců, zejména těch podnikajících v cizí zemi, je tématem, které významným způsobem ovlivnilo vznik a tvorbu mezinárodního práva a skutečnost, že se některé parametry této ochrany se mění, neznamená, že se danému tématu nebude mezinárodní právo věnovat i nadále, jakkoli to bude v poněkud pozměněné podobě. Zdaleka ale nejde o jednostranný pohled na hmotněprávní, procesní, a dokonce i institucionální pravidla ochrany. Důležitým aspektem, který možná není patrný na první pohled, je i zkoumání toho, jaké jsou nebo byly důvody sporů, které investoři vedli s hostitelskými státy, a také to, jaké ponaučení si z těchto sporů hostitelské státy odnesly.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Práci lze považovat za poměrně náročnou, autorka se pustila do inventury velkého počtu investičních nálezů ve sporech, které vedli investoři proti vybraným středo a východoevropským státům a tato rozhodnutí analyzovala z několika úhlů pohledu. Náročnost proto spočívala zejména v poměrně značném počtu případů. Autorka se snažila poctivě popsat jednotlivé spory a určit, jaký byl hlavní důvod sporu a jaký byl výsledek. Práce tak vychází z empirického výzkumu, nejde však o pouhou deskripci, ale jak je uvedeno již výše, také o snahu analyzovat důvody, proč k investičnímu sporu došlo a poznatky získané z analýzy dat jsou pak syntetizovány v přehledných a systematicky uspořádaných závěrech. Kromě zmíněných metod lze v práci nalézt také jisté komparativní prvky a cenné je, že se autorka pustila do opravdu náročného kvantitativního výzkumu. Práce vyžadovala určité teoretické znalosti a poměrně analýzu jednotlivých případů.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce není práci co vytknout, práce je přehledně a logicky členěna do tří základních částí, úvodní, části věnující se samotné analýze, ta tvoří gros celé práce, třetí část je věnována syntetizujícím závěrům.

4. Vyjádření k práci

Práce je cenná tím, že přináší poměrně ucelený přehled investičních sporů ve vybraných státech, oponent však postrádá hlubší analýzu příčin jednotlivých sporů, a zejména analýzu pochybení na straně hostitelských států. Možná by bylo lepší zabývat se více společnými rysy a důvody sporů než na podstatné části práce podávat krátký shrnující popis jednotlivých sporů, doplněný o statistiky počtu sporů a informaci o tom v kolika z nich byl úspěšný stát, v kolika investor, kolik jich bylo zastaveno atd. Spíše než o analýzu tak jde o popis sporů, který zabírá 120 ze 162 stran, přičemž oněch 42 zbývajících stran je věnováno úvodu a závěrům. Analytická část tak mohla být mnohem širší a namísto popisu jednotlivých sporů, na ně mohlo být odkázáno v poznámkách. Práce je tak pohříchu příliš popisnou a málo analytickou, a nakonec ani v popisu většiny případů

není příliš vidět, co je na jednotlivých případech právně opravdu zajímavé. Pokud může oponent soudit, dalo se z tématu získat jistě víc zajímavých poznatků než pouhé statistiky. Toto tvrzení možná trochu zavání generalizací, ale vzhledem k tomu, že se oponent v nejrůznější podobě (právní zástupce, znalec u zahraničních soudů, právní poradce stran nebo jako advokát ve vnitrostátních soudních řízeních, která některým sporům předcházela) zabýval intenzivně osobně nejméně tuctem sporů z těch, které autorka práce popisuje a řadu dalších velmi detailně analyzoval, domnívá se, že si může takové hodnocení dovolit. To však neznamená, že by práce neměla svou přidanou hodnotu. Jen na okraj lze uvést, že práce je napsána poměrně čtivě, jakkoli není oponent způsobilý posuzovat úroveň slovenštiny. Občas se sice v textu vyskytují nesprávné překlady, např. v případě Pawlowski AG a Projekt Sever s.r.o. Česká republika uvádí autorka

„Pán Pawlowski v rokoch 2007 až 2008 odkúpil areál Projekt Sever o výmere 270 000 m², ktorý sa nachádzal v okrese Benice, ale bol v správe okresu Uhrineves. Územnoplánovacie rozhodnutia boli v r 2010 zmenené – t. j. pozemok bol z poľnohospodárskej pôdy zmenený na stavebný pozemok. Nakoľko však platby boli uhradené v prospech okresu Uhrineves, neskôr okres Benice vsprávnom konaní túto zmenu neúspešne napadol. P. Pawlowski odmietol snahu o mimosúdne vyrovnanie v tomto spore, ako aj v konaní o pridelenie zvýšenie koeficientu hustoty. Následne v r 2012 okres Benice inicioval súdne konanie o zrušenie zmeny územného plánovania stavebného pozemku.“

Ani Benice, ani Uhrineves nejsou okresy a to, co se mělo na mysli byla buď katastrální území nebo městské části.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka zjevně zpracovávala práci samostatně a není pochybnost o tom, že by snad práce nebyla původní.
Logická stavba práce	Práce je logicky a přehledně členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka při zpracování vycházela zejména z cizojazyčných pramenů, primární i sekundární prameny řádně cituje a z práce s prameny je jasně vidět, že se se zpracovávanou problematikou pečlivě seznámila
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza mohla být hlubší, oponent však respektuje, že výzkumný záměr byl jasně formulován a autorka proto analyzovala to, co považovala za nutné z hlediska svého přístupu. Rozsah deskriptivní části však byl do jisté míry tak velký, že zastřel analytickou část.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Autorka vhodně doplnila práci zajímavými grafy a statistickými údaji.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je přiměřená.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaké jsou nejčastější důvody pochybení ze strany státu a jaká opatření by měl stát učinit pro to, aby se do budoucna vyhnul případným sporům s investory, aby vytvořil předvídatelné právní

prostředí a mohl tak přilákat zahraniční investory a vyhnul se sporům, ať už na mezinárodní, evropské nebo národní úrovni.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	---

V Praze dne 11. března 2023

Vladimír Balaš
oponent